

Informácia o plnení Akčného plánu inteligentných miest a regiónov na roky 2023 - 2026

Materiál obsahuje detailný prehľad jednotlivých opatrení Akčného plánu inteligentných miest a regiónov na roky 2023 – 2026 (ďalej len „Akčný plán“), aktuálny stav implementácie týchto opatrení, ako aj dosiahnuté výsledky, či návrhy budúceho predpokladaného napredovania. Akčný plán bol vytvorený ako povinný výstup Národného projektu *Metodicko-hodnotiaca jednotka a expertná platforma pre podporu rozvoja inteligentných miest a regiónov*. Cieľom Akčného plánu je podnietenie slovenských samospráv plnohodnotne implementovať agendu Smart. Identifikuje najväčšie bariéry inteligentného rozvoja, ktorým slovenské obce, mestá a regióny čelia, a navrhuje 12 konkrétnych opatrení na ich systematické odstránenie a umožnenie samosprávam rozvíjať svoje územie s využitím nástrojov inteligentného rozvoja. Akčný plán bol pripravovaný ako historicky prvý rámcový dokument v oblasti podpory Smart agendy v prostredí obcí, miest a regiónov v spolupráci so širokým spektrom aktérov a zainteresovaných strán na národnej úrovni a regionálnej úrovni, ktorých sa táto téma dotýka. Smart agenda je naviazaná na *Program Slovensko 2021-2027*. V gescii Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „MIRRI SR“) je opatrenie *1.2.2 Podpora budovania inteligentných miest a regiónov*, ktoré pokrýva nielen implementáciu Akčného plánu, ale aj financovanie samospráv prostredníctvom mechanizmu integrovaných územných investícií. V súčasnosti sa pripravuje taktiež aktualizácia Akčného plánu, ktorá sa zameria aj na možnosti využitia umelej inteligencie v kontexte inteligentného rozvoja samospráv či revíziu opatrení, a to vzhľadom na implementáciu a realizáciu iných investícií a opatrení v území. Súčasťou implementácie Akčného plánu je aj príprava, schválenie a následná implementácia množiny národných projektov, ktoré sú detailne popísané ďalej v tejto informácii.

Opatrenie N01 Budovanie a rozširovanie personálnych kapacít pre podporu inteligentných samospráv na národnej úrovni

Opatrenie sa plní formou Národného projektu *Podpora samospráv na ceste k digitálnym dvojčatám a digitálnym službám* (ďalej len „NP DT“). NP DT bol schválený 22. apríla 2024 s trvaním do 30. novembra 2027. V rámci hlavnej aktivity projektu je definovaná podaktivita s názvom *Koordinačný a implementačný tím smart princípov v území a prípravy konceptov digitálnych dvojčiat*, ktorá je zameraná na zabezpečenie odborných a personálnych kapacít. Definuje a zabezpečuje financovanie pre 26 pracovných miest, z toho desať na národnej úrovni v rámci organizačnej štruktúry národného koordinátora smart agendy MIRRI SR, a 16 na regionálnej úrovni v rámci všetkých krajských miest a všetkých vyšších územných celkov. Úloha týchto pracovníkov spočíva v poskytovaní komplexnej podpory pre samosprávy pri implementácii inteligentných riešení v danom území, zabezpečovaní transferu vedomostí a poznatkov smerom k samosprávam, podpore tvorby lokálnych stratégií, kvalitných investičných projektov, digitálnych platforiem a služieb, zapájania samospráv do medzinárodných iniciatív, podpora strategického a integrovaného prístupu v území, a podobne. Okrem toho, pracovníci na regionálnej úrovni sú zodpovední za koordináciu prípravy konceptu digitálneho dvojčata v rámci príslušného mesta alebo kraja a taktiež priamu komunikáciu s

ďalšími aktérmi v území. Spolupráca na tomto projekte medzi MIRRI SR a samosprávami je definovaná v Zmluve o spolupráci, ktorú koordinačný tím MIRRI SR vypracoval na základe pripomienok a požiadaviek samospráv.

MIRRI SR dňa 27. mája 2024 vyhlásilo otvorenú výzvu PSK-MIRRI-619-2024-ITI-EFRR s názvom *Podpora rozvoja tvorby, spracovania, využívania a prepájania dát v rámci verejnej správy pre inteligentné rozhodovanie, plánovanie a správu* (ďalej len „výzva“). Medzi oprávnených žiadateľov patria územné samosprávy a záujmové združenia právnických osôb. Vyčlenené finančné prostriedky vo výzve predstavujú sumu viac ako 20 miliónov EUR, pričom ich čerpanie je podmienené schválením projektového zámeru integrovanej územnej investície konkrétného žiadateľa. Uvedená výzva je vyhlásená práve v súlade s Akčným plánom a napĺňa merateľné ukazovatele definované v rámci opatrenia N01.

Opatrenie N02 Program dlhodobého vzdelávania pre inteligentné riadenie a inovácie vo verejnej správe

Predmetné opatrenie bude implementované prostredníctvom pripravovaného Národného projektu *Vzdelávanie pre inteligentné riadenie a inovácie vo verejnej správe*, ktorého schválenie sa očakáva v prvom kvartáli 2025, podľa aktuálne platného *Harmonogramu plánovaných výziev Programu Slovensko 2021 - 2027*. Národný projekt sa zameriava na vytvorenie a implementáciu vzdelávacieho programu pre súčasných, ale aj budúcich zamestnancov samospráv, transfer vedomostí smerom k územiu, na doplnenie odborných zručností a vedomostí v oblasti budovania Smart agendy, a taktiež na šírenie osvedčenia či propagáciu konceptu Smart. Implementácia národného projektu sa očakáva v časovom intervale druhý kvartál 2025 – štvrtý kvartál 2027.

V rámci odpočtu Opatrenia N02, spolugestorom ktorého je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“), MV SR deklaruje, že boli vykonané alebo prebiehajú činnosti súvisiace s vybudovaním *Centier zdieľaných služieb*, ktorých hlavným cieľom je efektívny výkon originálnych a prenesených kompetencií samospráv, čo z povahy veci prispieva k inteligentnému riadeniu a inováciám vo verejnej správe.

Dodávateľsky bola spracovaná analýza aktuálneho stavu vo forme 22 priamych vyzvaní, ktoré sú aktuálne predložené na podpis prijímateľom.

V súčasnosti prebieha dodávateľským spôsobom príprava analýzy budúceho stavu fungovania Centier zdieľaných služieb, ktorého výstupom budú aj definované zručnosti pracovníkov uvedených centier a odporúčania pre pracovné činnosti – agendy – na základe ktorých bude možné identifikovať potrebné zručnosti a expertízu pracovníkov uvedených centier pre potreby inteligentného rozvoja samospráv. Rovnako budú definované aj potreby v oblasti rozvoja IKT, dát a digitalizácie poskytovania služieb na úrovni samospráv.

Na priame vyzvania financované z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky nadviaže v prvom kvartáli 2025 výzva MIRRI SR, ktorá podporí financovanie ľudských kapacít v novozriadených Centrách zdieľaných služieb. Uvedená výzva bude financovaná v rámci opatrenia 1.2.2. Programu Slovensko v indikatívnej alokácii 14 miliónov EUR.

Opatrenie N03 Problematika inovácií vo verejnej správe a konceptu inteligentných miest a regiónov ako súčasť strategických dokumentov Slovenskej republiky

Uvedené opatrenie je realizované najmä prostredníctvom prípravy konceptov digitálnych dvojčiat vyšších územných celkov a krajských miest v počte 16, ktoré sú súčasťou NP DT. Tieto koncepty budú po skompletizovaní obsahovať návrh štruktúry digitálneho dvojčata konkrétného mesta alebo kraja a plán jednotlivých aktivít potrebných pre jeho tvorbu, vrátane návrhu implementácie. Ďalšou súčasťou tohto opatrenia vo vzťahu ku konceptu digitálnych dvojčiat je *Metodický postup* k NP DT. Po skompletizovaní bude okrem iného obsahovať detailnejší popis jednotlivých fáz tvorby digitálneho dvojčata od zberu údajov, cez ich integráciu, simuláciu, až po samotné rozhodovanie na základe analyzovaných údajov.

Predmetná agenda bola začlenená aj do strategických dokumentov vychádzajúcich z predošlého projektu *Metodicko-hodnotiaca jednotka a expertná platforma pre podporu rozvoja inteligentných miest a regiónov*. Konkrétne ide o výstupy *Využitie IoT v rámci inteligentnej samosprávy*, ďalej metodický dokument s názvom *Metodika smart projektov*, zjednodušený návod na prípravu smart projektov, tzv. *Sprievodca tvorbou smart projektov* a 15 expertných štúdií vypracovaných našimi odbornými spolupracovníkmi s rôznym tematickým zameraním v rámci smart agendy.

Synergie problematiky inovácií a konceptu smart agendy sú uvedené aj v *Akčnom pláne digitálnej transformácie Slovenska na roky 2023 – 2026*, ktorý priamo nadväzuje na *Stratégiu digitálnej transformácie Slovenska 2030*. Spomenúť môžeme tiež Konceptiu vonkajších ekonomických vzťahov a ekonomickej diplomacie Slovenskej republiky na roky 2022 – 2030, keďže medzinárodné sieťovanie aktérov, zapájanie sa do nadnárodných projektov a aktívna participácia na zahraničných podujatiach je rovnako integrálnou súčasťou riešenej tematiky. Synergie v aktivitách zameraných na smart riešenia sú definované tiež v *Národnej stratégii výskumu, vývoja a inovácií 2030* pod gesciou Výskumnej a inovačnej autority.

Opatrenie N04 Nástroj pre tvorbu a priorizáciu projektov v oblasti inteligentného mesta/inteligentného regiónu

Iniciatíva vzniku nástroja pre tvorbu a priorizáciu projektov v oblasti inteligentného mesta či regiónu vzišla zo strategického dokumentu s názvom *Metodika k tvorbe inteligentných projektov* ako súčasť Národného projektu *Metodicko-hodnotiaca jednotka a expertná platforma pre podporu rozvoja inteligentných miest a regiónov* (ďalej len “metodika”). Hlavným cieľom metodiky bolo posilnenie schopnosti miest a regiónov uviesť do praxe koncepty inteligentných miest a regiónov, nakoľko oblasť smart agendy obsahuje veľkú množinu technologických riešení v ktorých je náročné sa vyznať a implementovať pri zachovaní princípu hodnoty za peniaze. Metodika bola vytvorená v spolupráci s iniciatívou *JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions)* a obsahuje detailný popis princípov inteligentného mesta a regiónu, ktoré sú budované na základe projektov z tejto oblasti. Pre samosprávy, ktoré majú záujem rozvíjať svoje územie inteligentným spôsobom, a ktoré doposiaľ nepripravovali projekty z tejto oblasti, predstavuje metodika výborný nástroj na overenie správneho postupu.

V nadväznosti na vytvorenie metodiky organizovalo MIRRI SR online workshop so zástupcami samospráv v júli 2024, na ktorom bolo predstavených 12 krokov k efektívnemu využitiu smart riešení ako dôležitej súčasti metodiky.

Súčasťou aktivít NP DT je aj digitalizácia nástroja, resp. vytvorenie *online nástroja pripravenosti a zrelosti projektov z pohľadu rozvoja inteligentných samospráv*, v rámci ktorého budú definované kritériá, pomocou ktorých by si samosprávy, ako aj ďalší používatelia mohli vyhodnotiť kvalitu svojich projektov a určiť ich slabé a silné stránky. V priebehu roka 2024 bol tento online nástroj vypracovaný taktiež v spolupráci s JASPERS do podoby kvantifikačného modelu, do ktorého môže používateľ (zástupca samosprávy) vkladať rôzne parametre pripravovaného smart projektu. Nástroj tieto parametre vyhodnotí a v prípade projektu, ktorý nebol správne koncipovaný na oblasť smart agendy, používateľa upozorní na oblasti projektu, ktoré by mali byť dodatočne prepracované. Tento nástroj má za ambíciu zvýšiť mieru správne implementovaných smart projektov v území a zároveň znížiť množstvo neefektívne investovaných finančných prostriedkov z pohľadu samospráv. V ďalšom kroku vývoja v roku 2025 bude nástroj integrovaný na verejne dostupný web *smartcity.gov.sk*, kde bude dostupný pre širokú verejnosť.

Opatrenie N05 Rozvoj prostredia pre zber, spracovanie a analytické využitie dát z inovatívnych riešení a podpora toku a výmeny dát medzi štátnou správou a samosprávou

Implementácia tohto opatrenia sa uskutočňuje vo forme pripravovaného Národného projektu *Smart Data Hub* (ďalej len „SDH“). SDH sa bude zameriavať na vybudovanie softvérového riešenia, ktoré bude sprístupnené samosprávam, a bude zamerané na integráciu dát z rôznych zdrojov (inteligentné riešenia, informačné systémy, referenčné registre, a podobne), ich analytické spracovanie a využívanie pre zabezpečenie inteligentného rozvoja územia. Keďže ide o IT projekt, musí spĺňať kritéria upravené vyhláškou *Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky č. 401/2023 Z. z. o riadení projektov a zmenových požiadaviek v prevádzke informačných technológií verejnej správy* (ďalej len „vyhláška“). Schválenie ideového zámeru projektu prebehlo troma komisiami - produktovou, architektonickou a nakoniec projektovou, konajúcej sa dňa 29. októbra 2024. Realizačná fáza bude spočívať v realizácii Inkrementu 1 (príprava infraštruktúry/ platformy vo verejnej časti vládneho cloudu na integrácie dát), Inkrementu 2 (postupná integrácia smart dát územných samospráv) a Inkrementu 3 (iné relevantné dáta a integrácia na Centrálnu platformu dátovej integrácie, prípadne ďalšie informačné systémy). Počas realizačnej a dokončovacej fázy sú naplánované vzdelávacie a popularizačné aktivity na 1 až 2 roky a dokončenie realizácie Inkrementu 3.

Národný projekt bude realizovaný prostredníctvom jednej hlavnej aktivity *Vybudovanie Smart Data Hub*, ktorá je rozdelená na podaktivity *Budovanie softvérovej infraštruktúry (cloudová infraštruktúra, nasadenie IaaS, SaaS)*, *Vytvorenie personálnych kapacít/tímu*, *Integrácie*, *Metodický rámec*, *Manažment dátovej platformy*, *Vzdelávacie a popularizačné aktivity*.

Podľa Harmonogramu plánovaných výziev Programu Slovensko 2021 - 2027 je na rok 2025 predpokladaný termín vyhlásenia a zároveň aj uzavretia výzvy stanovený na druhý kvartál 2025.

Opatrenie N06 Rozvoj systému zberu a spracovania priestorových informácií a ich prístupnosť pre rozhodovanie miest a krajov

Uvedené opatrenie bude aktualizované v rozsahu aktivít a merateľných ukazovateľov s cieľom lepšej adresnosti a efektívnejšej implementácie. Opatrenie bude implementované prostredníctvom pripravovaného Národného projektu *Rodný list obce*, ktorý je momentálne v príprave. Cieľom národného projektu bude vytvorenie centralizovaného systému, ktorý bude analyzovať rôzne dátové zdroje z viacerých oblastí, ako sú napr. socio-ekonomické údaje, IoT dáta a podporí rozvoj digitálnych technických máp. Tento systém, súčasťou ktorého bude aj overenie potenciálu využitia umelej inteligencie (ďalej len „AI“), umožní samosprávam efektívnejšie spravovať svoju infraštruktúru, a najmä zefektívniť prioritizovanie investícií do rozvoja svojho územia. Neoddeliteľnou súčasťou projektu bude aj zmapovanie pripravenosti samospráv na inteligentný rozvoj z pohľadu potrebnej infraštruktúry, inovačných politík a participatívnosti občanov na riadení územia.

Opatrenie N07 Metodický rámec pre inteligentné riadenie v samospráve podporené dátami

V rámci tohto opatrenia je plánovaná príprava metodického rámca pre usmernenie a nastavenie jednotného postupu pri tvorbe, spracovaní a využívaní dát zo smart riešení, ktorý je náplňou podaktivity č. 4 v rámci národného projektu SDH. Metodický rámec je v súlade so smerovaním EÚ v oblasti štandardizácie zberu, analýzy a využívania dát. Jeho tvorba bude podporená aj v súvislosti s členstvom Slovenskej republiky v Európskom konzorciu digitálnych infraštruktúr. Obsahuje usmernenia pre samosprávy na prácu s SDH, napríklad spôsoby integrácie informačných systémov a inteligentných zariadení určených na prácu s dátami. V rámci prípravy implementácie opatrenia boli realizované stretnutia s predstaviteľmi územnej samosprávy, ako aj inými relevantnými partnermi zo súkromného sektora a štátnej správy, ktoré sa uskutočnili v období medzi mesiacom jún až mesiacom august 2024. Cieľom týchto stretnutí bolo zistiť dopyt po obsahu metodického rámca a nadviazať partnerstvá do jeho budúcej tvorby. Obsah a štruktúra metodického rámca sa priebežne špecifikuje so zainteresovanými stranami, tak aby zohľadňovala skutočnosti zo samospráv a tiež aktuálne technologické trendy vo svete. Jeho štruktúra bude zohľadňovať overené postupy iných orgánov verejnej správy, ktoré sa špecializujú aj na prácu s dátami.

Opatrenie N08 Podpora zdieľania a škálovania informačných systémov a inteligentných riešení pre samosprávy

Toto opatrenie bude implementované v rámci pripravovaného národného projektu, ktorý je bližšie špecifikovaný v popise Opatrenia N02.

Vzdelávacie aktivity v rámci národného projektu budú zahŕňať zvyšovanie povedomia o existujúcich komerčných SW riešeniach ako aj open source riešeniach (tam kde to legislatíva a bezpečnostné požiadavky umožnia) pre smart riešenia a informačné systémy samospráv a ich potenciálnom využití v inteligentných mestách a regiónoch. Súčasťou budú aj popularizačné a vzdelávacie aktivity týkajúce sa využívania a tvorby alebo obstarávania komerčných SW

riešení a open source riešení. Všetky tieto témy budú tvoriť ucelenú časť jedného vzdelávacieho modulu.

Opatrenie N09 Podpora využívania inovatívnych foriem, nástrojov a procesov verejného obstarávania pre riešenia inteligentných miest a regiónov

Opatrenie bolo reakciou na podnety, ktoré vyplynuli z konzultácií s aktérmi z územia. Dospelo sa k záveru, že zo strany týchto subjektov je vnímaná aplikačná prax na úseku verejného obstarávania inovatívnych riešení ako zložitá téma a existuje v nej množstvo nejasností. Ako optimálne riešenie snahy o zlepšenie stavu a priblíženie tejto témy obciam/mestám/širokej verejnosti sa zvolila realizačná schéma, kedy bol za úzkej súčinnosti MIRRI SR, resp. Výskumnej a inovačnej autority a Úradu pre verejné obstarávanie vytvorený zámer *národného projektu Podpora využívania inovatívnych foriem, nástrojov a procesov verejného obstarávania pre riešenia inteligentných miest a regiónov*, pričom prijímateľom je samotný Úrad pre verejné obstarávanie, ktorý disponuje zákonnými kompetenciami a príslušnými odbornými personálnymi kapacitami na jeho implementáciu.

Z pohľadu doposiaľ zrealizovaných alebo stále prebiehajúcich aktivít sa uskutočňujú kroky, ktoré smerujú k identifikácii zaujímavých námetov z územia, predmetom ktorých je buď zámer obstarávať inovatívnou formou z pohľadu procesného (postupy obstarávania, ktoré nie sú v praxi veľmi využívané) alebo ide o inovatívny predmet zákazky v zmysle obstarávania inovatívneho riešenia. Úrad pre verejné obstarávanie aktívne spolupracuje v pozícii pozorovateľa pri obstarávaní a poskytuje metodickú podporu na verejnom obstarávaní inovácií pri jednotlivých etapách zadávania zákazky (vrátane prípravnej etapy určovania predpokladanej hodnoty zákazky, prípravných trhových konzultácií alebo určenia podmienok súťaže).

Taktiež bol do územia zaslaný dotazník, ktorého cieľom bolo zistiť aktuálny stav využívania inovácií vo verejnom obstarávaní na Slovensku. Súčasne bol tento umiestnený aj na webe Úradu pre verejné obstarávanie a rozoslaný formou e-mailovej komunikácie verejným obstarávateľom a účastníkom trhu.

Okrem vyššie načrtnutých aktivít, hlavnými výstupmi národného projektu bude identifikácia a popis príkladov dobrej praxe verejných obstarávaní inovatívnych riešení ako aj organizácia vzdelávacích aktivít vo forme školení a workshopov.

Opatrenie N10 Podpora testovacích prostredí pre vznik, testovanie/experimentovanie a škálovanie inovatívnych riešení v oblasti inteligentných miest a regiónov

Uvedené opatrenie bude aktualizované v rozsahu aktivít a merateľných ukazovateľov s cieľom lepšej adresnosti a efektívnejšej implementácie. Opatrenie bude implementované prostredníctvom pripravovaného národného projektu, ktorý je momentálne v príprave, a ktorého cieľom bude vytvorenie AI sandboxu s cieľom podpory samospráv v adaptácii technológie umelej inteligencie (realizácia pilotných testovaní v podmienkach samospráv, a následná podpora úspešných riešení), ale aj podpory v oblasti kybernetickej bezpečnosti, či v oblasti tvorby nových inovačných politík a právnych regulácií.

Opatrenie N11 Podpora inovatívnych firiem a malých a stredných podnikov pri vývoji a implementovaní inovatívnych riešení v oblasti inteligentných miest a regiónov

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky vo svojom odpočte uvádza, že Úrad vlády Slovenskej republiky (ako Vykonávateľ Komponentu 9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií Plánu obnovy a odolnosti) dňa 14. júla 2023 vyhlásil v rámci Investície 2: Podpora spolupráce firiem, akademického sektora a organizácií výskumu a vývoja výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu spolupráce podnikateľských subjektov a vedecko-výskumných pracovísk – inovačné vouchery. Celková alokácia na túto výzvu bola 9,1 miliónov EUR, pričom sprostredkovateľom tejto výzvy je Slovenská inovačná a energetická agentúra (agentúra zriadená Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky).

Cieľom je mobilizovať účasť súkromného sektora na výskume, vývoji a inováciách a zvýšiť podiel inovačných podnikov a účelom tejto výzvy je uľahčiť prenos znalostí, technológií a inovácií a posilniť spoluprácu s podnikateľským sektorom. Výzva si teda kladie za cieľ stimulovať spoluprácu malých a stredných podnikov, ktoré majú potenciál zvyšovať svoju konkurencieschopnosť prostredníctvom inovácií vlastných produktov, služieb a/alebo procesov s výskumnými inštitúciami, vysokými školami, súkromnými poskytovateľmi výskumno-vývojových služieb a samosprávami.

Výzva bola dňa 27. augusta 2024 uzavretá z dôvodu, že výška prostriedkov vo všetkých predložených žiadostiach (16,3 milióna EUR) prevyšuje disponibilné finančné prostriedky mechanizmu. V súčasnosti prebieha schvaľovací proces prijatých žiadostí a nie je možné určiť koľko žiadostí je orientovaných na implementáciu inovatívnych riešení v prostredí samospráv.

Opatrenie N12 Podpora spolupráce s medzinárodnými organizáciami, sieťami a platformami a internacionalizácia smart riešení

V októbri 2023 sa MIRRI SR zúčastnilo podujatia Portugal Smart Cities Expo v Lisabone. Cieľom tohto podujatia bolo posilňovať inteligentný rozvoj miest, identifikovať príležitosti na medzinárodnú spoluprácu, a napomôcť vytváraniu lepšej budúcnosti pre mestá a ich občanov. Súčasťou delegácie MIRRI SR na tomto podujatí bolo aj 15 zástupcov slovenských samospráv. Navyše, medzi prezentujúcimi v rámci národného stánku boli aj Slovenská technická univerzita a mesto Bratislava. Účasť na tomto podujatí bola financovaná z národného projektu *Metodicko-hodnotiaci jednotka a expertná platforma pre podporu budovania inteligentných miest a regiónov* a taktiež z národného projektu *Zlepšenie verejných politík v oblasti dopravy, inovačnej kapacity v doprave a podpora partnerstva v zavádzaní inteligentnej mobility*.

V septembri 2024 začalo MIRRI SR s organizáciou delegácie slovenských samospráv na každoročné svetoznáme podujatie Smart City World Expo v Barcelone. Toto podujatie je jedným z najväčších na svete čo sa týka počtu zúčastnených odborníkov zo strany súkromného aj verejného sektora z oblasti smart agendy. Uskutočnilo sa počas 5. až 7. novembra 2024 a zúčastnili sa ho zástupcovia z miest Senica, Spišská Nová Ves, Čadca, Prešov, Nitra, a zástupcovia vyšších územných celkov Košický samosprávny kraj a Banskobystrický

samosprávny kraj, a taktiež realizačný tím a vedenie MIRRI SR. Súčasťou programu delegácie boli odborné prednášky inovatívnych riešení priamo vo vystavovateľských stánkoch, ale aj už implementované projekty veľkých zahraničných miest či regiónov, a budúcich iniciatív z oblasti digitalizácie verejnej správy zo strany Európskej komisie. MIRRI SR zároveň plánuje organizáciu delegácie slovenských samospráv aj na ďalšie toto podujatie v roku 2025.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len “MZVEZ SR”) v rámci aktivít ekonomickej diplomacie prostredníctvom siete zastupiteľských úradov a diplomatov zodpovedných za ekonomickú diplomáciu podporuje spoluprácu, internacionalizáciu slovenských miest a obcí so zahraničnými partnermi pri tvorbe a rozvíjaní inteligentných samospráv. Okrem spravodajskej činnosti, ktorou zastupiteľské úrady Slovenskej republiky informujú partnerov na úrovni štátnej správy a verejného sektora o dosiahnutých pokrokoch a opatreniach v oblasti inteligentných miest v krajinách svojej akreditácie, MZVEZ SR proaktívne spolupracuje pri účasti slovenských podnikateľských subjektov prostredníctvom projektov ekonomickej diplomacie na veľtrhoch a výstavách v zahraničí (napr. účasť slovenských firiem na veľtrhu Smartcities v Dillí, účasť na veľtrhu Portugal Smartcities Summit, a podobne). Na najväčších podujatiach ekonomickej diplomacie, Exportnom fóre 2023 v Košiciach a Exportnom fóre 2024 v Žiline mali zástupcovia samospráv a realizátori budovania inteligentných miest možnosť priamo komunikovať so zástupcami zastupiteľských úradov Slovenskej republiky a ekonomickými diplomatmi a prerokovať s nimi otázky záujmu podľa jednotlivých krajín. V rámci cyklu podujatí *Inovačné dni*, na ktorom MZVEZ SR na pravidelnej báze predstavuje veľvyslancom akreditovaným v Slovenskej republike perspektívne spoločnosti v rôznych oblastiach a sektoroch, vrátane oblasti smart agendy, boli predstavené aj spoločnosti *Simplicity*, *Akular*, *Sensoneo* a ďalšie. Vo formáte predstavovania podnikateľských subjektov z vybraného sektora siete ekonomických diplomatov pod názvom *Firemné dni* bola v roku 2023 predstavená skupina štyroch spoločností ponúkajúca inovatívne riešenia v oblasti riadení miest (napr. odpadové hospodárstvo, riadenie dopravy a iné). O aktívnej spolupráci s firmami z tejto oblasti svedčí aj fakt, že spoločnosti *SEAK, s.r.o.*, *ANTIK Telecom, s.r.o.* a *Sensoneo, j.s.a.* boli ocenené cenou Exportér roka ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí. MZVEZ SR naďalej venuje pozornosť problematike inteligentných miest a podporuje účasť slovenských firiem na veľtrhoch a podujatiach v zahraničí, kde budú mať možnosť prezentovať svoje inovatívne riešenia.

Slovenská republika bola na základe úsilia MIRRI SR oslovená zo strany Európskej komisie v decembri 2023 (generálnym riaditeľstvom pre komunikačné siete, obsah a technológie (CNECT)) stať sa jedným zo zakladajúcich členov novovytvoreného nástroja implementácie politiky Digitálnej dekády s názvom *Európske konzorciá digitálnej infraštruktúry* (ďalej len “EDIC”). Cieľom EDIC-ov je umožniť implementáciu veľkých viacnárodných digitálnych projektov. Ide o rozsiahle projekty zavádzania a budovania kapacít pre digitálnu transformáciu Únie, ktoré uľahčujú dosiahnutie cieľov digitálnej dekády. Vytvorením EDIC-ov budú koordinované investície smerované medzi Úniou a členské štáty, čo v konečnom dôsledku diverzifikuje úlohy, ktoré presahujú možnosti a kapacity samotných členských štátov. Predmetný EDIC s názvom *Networked Local Digital Twins towards CITIverse* sa zameriava na

budovanie interoperabilných digitálnych dvojčiat európskych miest a regiónov ako nástrojov realizácie smart rozvoja. Prínosom účasti Slovenskej republiky v EDIC-u pre slovenské samosprávy je najmä prístup k zahraničnému know-how, ktorého je zatiaľ v prostredí našich samospráv nedostatok a k finančným prostriedkom na implementáciu projektov z oblasti digitalizácie. MIRRI SR tak vyzvalo Európsku komisiu ako zástupcu jedného z členských štátov Európskej únie na založenie EDIC-u 24. januára 2024, čím sa stala jedným zo zakladajúcich členov. Závazok Slovenskej republiky je uhradiť členský poplatok 15 tisíc EUR, ktorý bude financovaný z Národného projektu *Podpora samospráv na ceste k digitálnym dvojčatám a digitálnym službám*. Prvé oficiálne zasadnutie (po založení právnej formy EDIC-u) sa uskutočnilo 12. decembra 2024.

V rámci programu Interreg Danube Region sa MIRRI SR ako partner zapojil do nadnárodného projektu *Pilotné inovačné ekosystémy pre inteligentné mestá*, ktorý začal v januári 2024 a potrvá až do júla 2026. Projekt, ktorého celkový rozpočet je vo výške 2 477 340 EUR, má za cieľ položiť základy a vytvoriť smernice pre národné ekosystémy, ktoré podporia prijatie inovácií z oblasti smart agendy. Jadrom takýchto ekosystémov je podporný mechanizmus pre agilné pilotovanie, ktorý bude motivovať samosprávy, aby sa stali testovacími zariadeniami (živými laboratóriami) pre nové technológie. Konečným cieľom je preklenúť priepasť medzi poskytovateľmi smart riešení (väčšinou malé a stredné podniky) a samosprávami ako ich prirodzeným trhom, čím sa minimalizuje časové rozpätie medzi minimálnym životaschopným produktom a implementovaným, škálovateľným riešením. Do projektu je zapojených až šesť krajín Európy a síce Slovensko, Česko (ktoré je pod Ministerstvom priemyslu a obchodu Českej republiky zároveň aj koordinátorom projektu), Maďarsko, Srbsko, Rumunsko a Nemecko. Za Slovensko patrí medzi partnerov projektu taktiež Združenie miest a obcí Slovenska, ktoré úzko spolupracuje aj s Úradom pre verejné obstarávanie. Prvé, úvodné koordinačné stretnutie partnerov sa uskutočnilo 25. a 26. januára 2024 v Prahe. Druhé koordinačné stretnutie zase 26. a 27. septembra v Maďarsku v meste Zánka. Predmetom stretnutia bolo nastavenie stratégie vypracovania metodiky agilného pilotovania, ktoré tvorí základ implementácie tohto projektu.